

Zápis ze zasedání Výboru pro vzdělávání Romů Rady vlády pro záležitosti romské menšiny

Dne 19. března 2026 od 10:00 hod. do 13:30 hod.

Zasedání proběhlo hybridní formou v budově Úřadu vlády ČR (nábř. E. Beneše 128/4, Praha 1)

Přítomné členky a členové:

Členky a členové za občanský sektor a odbornou veřejnost:

Kaleja Martin (předseda), Červeňáková Lada, Gulová Lenka, Klempar Miroslav, Köttnerová Renáta, Nyklová Eva, Šotolová Eva

Zástupkyně a zástupci státní správy a ostatních institucí:

Horváthová Jana (MRK), Jandáková Lenka (MPSV), Kudrnová Veronika (MŠMT), Pražáková Dana (ČŠI), Štěpánková Štýbrová Martina (MŠMT)

Hostky a hosté:

Benešová Jana (MZV), Korbek Macků Lucie (NPI), Mižigár Michal (NPI), Nováková Eva (NPI), Šafář Jan (MŠMT), Zbořilová Helena (krajská koordinátorka pro romské záležitosti Olomouckého kraje)

Ostatní přítomní:

Kameníková Klára (ÚV ČR), Nguyen Thuy Dieu (ÚV ČR), Satrapová Iva (ÚV ČR), Seidlová Martina (tajemnice, ÚV ČR), Zimová Ajten (ÚV ČR)

a) Přivítání účastníků jednání a administrativa skupiny

Pan předseda přivítal přítomné, představil hosty a hostky a informoval o následujícím programu zasedání:

1. Aktuality MŠMT, workshop k desegregaci pro samosprávy
2. Modelové ŠVP – souhrn a výhled
3. Informace o infringementu směrnice 2000/43/ES + může se Výbor pro vzdělávání Romů zapojit do řešení?
4. Jak přistupuje ČŠI k segregaci + případ Meziboří

b) Aktuality MŠMT, workshop k desegregaci pro samosprávy

Paní Štěpánková Štýbrová informovala o změnách na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“), po panu řediteli Mušutovi nastoupila paní Kateřina Suchá Dufková. Aktuálně v Oddělení rovného přístupu ke vzdělávání a ústavní výchovy se věnuje paní Veronika Šebestová Novotná oblasti sociálního pedagoga a paní Veronika Kudrnová agendě desegregace (včetně Akčního plánu k předškolnímu vzdělávání) a indexaci. Kontaktní osobou zůstává zatím nadále paní Štěpánková Štýbrová za spolupráce těchto kolegyň. Co se týče směřování agendy za působení nového p. ministra, zatím nejsou bližší informace, je rozpočtové provizorium. Do budoucna by snad měl být jeden úvazek na romskou agendu, asi od roku 2027.

Paní Korbel Macků uvedla, že přechází z Národního pedagogického institutu (dále jen „NPI“) na Střední ústav podpory MŠMT, kde bude působit jako celorepubliková metodička. V NPI končí projekt Podpora rovných příležitostí (PROP), v rámci kterého byla realizována pilotní aktivita Desegregace v období 04/2024–03/2026. Projekt byl financován z Národního plánu obnovy. Nyní není dotační titul, z kterého by bylo možné financovat navazující aktivity. Spolu s paní Novákovou informovala o tom, že na webu www.desegregace.cz je zveřejněn katalog nástrojů, dále je v sekci „Ke stažení“ zveřejněna situační zpráva „*Segregace romských žáků v základním vzdělávání v České republice*“ doc. PhDr. Zbyňka Němce, Ph.D., a kolektivu konzultantů a metodiků a zpráva z projektu „*Závěrečná zpráva Desegregace (2024–2026)*“, která obsahuje i konkrétní cíle na rok 2027 a doporučení. Bude zde také doplněno terénní šetření „*Hlas romských rodičů*“ realizované pro NPI organizací Awen Amenca. Dále informovala, že nově se i do Bakalářů vykazuje údaj o sociálním znevýhodnění žáka, budou tam i předškoláci.

Paní Seidlová informovala o realizaci online workshopu pro samosprávy k tématu desegregace vzdělávání romských žáků a možnostem spolupráce na lokální úrovni dne 27. února 2026. Akce byla určena pro zástupce samospráv – krajské koordinátory pro romské záležitosti, romské poradce/sociální pracovníky obcí a terénní pracovníky mající na starost agendu inkluze romské menšiny. Cílem bylo podpořit osvětu o tématu segregace a diskriminace ve školství, o možnostech podpory a zapojení ze strany těchto pracovníků do plnění jednotlivých opatření a realizace doporučených kroků ze *Strategie rovnosti, začlenění a participace Romů (Strategie romské integrace) 2021–2030* (dále jen „Strategie romské integrace“), a tím podpořit zmocňování romské menšiny. Ústředním tématem byla multidisciplinární spolupráce i s rodinou, zejména na základě nově systémově uchopené pozice sociálního pedagoga. Jako podpůrný materiál byl využit metodický materiál „*Možnosti spolupráce sociálního pedagoga s krajskými koordinátory/romskými poradci*“ vypracovaný původně členkou Výboru pro vzdělávání Romů (dále jen „Výboru“) paní Köttnerovou, jenž byl následně dopracován na minulém jednání Výboru, setkání krajských koordinátorů pro romské záležitosti a posléze na zmíněném workshopu. Na akci vystoupila mj. paní Šebestová Novotná z MŠMT a paní Nováková z NPI.

Paní Nováková doplnila, že NPI chystá k Mezinárodnímu dni Romů sadu nových materiálů, metodické materiály vznikly i v loňském roce ve spolupráci s nakladatelstvím KHER a Muzeem romské kultury. Bližší informace a odkazy lze nalézt zde: [Podpora vzdělávání a identity romských žáků a žákyň | Zapojevsechny.cz](#). Po workshopu zástupci NPI navázali užší lokální spolupráci v Olomouckém kraji, měla by se rozvinout i v Brně a Ostravě.

c) Modelové ŠVP – souhrn a výhled

Účastníci obdrželi před jednáním podkladový materiál „*Začleňování romských témat do výuky ZŠ – souhrn informací k RVP, mŠVP a možnosti dalšího postupu – ke dni 19. 3. 2026*“ shrnující metodické nástroje navazující na revizi rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále jen „RVP“) a aktuální možnosti, jak do nich začlenit témata z romské agendy.

Paní Seidlová prezentovala souhrn připomínek, které byly dosud uplatněny za romskou a národnostně menšinovou agendu, a to zejména k ilustrativním úlohám a modelovým školním vzdělávacím programům (dále jen „mŠVP“) – zde k očekávaným výstupům učení. K mŠVP se jeví za romskou agendu připomínkování aktuálně jako dostatečné (ujalo se toho několik členů Výboru, člen a místopředseda Rady vlády pro záležitosti romské menšiny pan Dancso, paní Seidlová). Výsledek vypořádání připomínek k mŠVP vkládaných přes aplikaci bude znám pravděpodobně v létě, Výbor bude informován. Nyní by šlo ještě využít možnost připravit např. webináře nebo vzorové materiály, ale Úřad vlády ČR se dalších aktivit z kapacitních důvodů ujmout nemůže, a to ani koordinace. Členové Výboru se mohou v případě zájmu zkontaktovat s kolegy z NPI, např. těmi uvedenými v podkladovém materiálu o aktuálních možnostech.

d) Informace o infringementu směrnice 2000/43/ES + může se Výbor pro vzdělávání Romů zapojit do řešení?

Pan Šafář z MŠMT a paní Benešová z Ministerstva zahraničních věcí informovali o aktuální situaci ohledně možného infringementu *směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ*, ze strany ČR. Aktuální stav je takový, že ČR požádala o časový odklad na odpověď na poslední dopis Evropské komise, protože na MŠMT došlo k personálním změnám a přesunům agend. Nový k této agendě příslušný pan vrchní ředitel má osobní zájem o koordinaci komunikace k této věci. V příštích týdnech bude v rámci MŠMT stanoven aktuální postup v oblasti infringementu. Výbor bude informován.

ČR je stále v předsoudní fázi, tzv. fázi dodatečného formálního upozornění. Evropská komise původní výtku rozšířila z výhrady vůči nadměrnému zařazování romských dětí do speciálního vzdělávání obecně na segregaci romských dětí ve vzdělávání. Podobná situace je na Slovensku, kde se asi letos dá očekávat rozsudek, sledujeme situaci, protože obdobný vývoj může být i v ČR.

e) Jak přistupuje ČŠI k segregaci + případ Meziboří

Předseda Výboru pan Kaleja informoval přítomné, že v médiích a v rámci občanské části Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a Výboru byl řešen případ soukromé střední školy v Meziboří. Docházelo údajně k nevhodnému chování ze strany pedagoga vůči romskému dítěti, zřejmě

k diskriminaci na základě etnického původu žáka. Podporu rodině poskytl místopředseda Rady vlády pro záležitosti romské menšiny a pedagog pan Dancso, který Výboru poslal shrnutí, ze kterého vyplývá, že příslušné instituce podezření zkoumají (Česká školní inspekce (dále jen „ČŠI“), Policie ČR, obec, oslovena byla dále školská rada školy). Studentka je otřesena a přešla na jinou školu. S ohledem na fakt, že škola je soukromá, má např. obec malou možnost nějakého zásahu. Aktuální informace je taková, že proběhlo šetření ze strany ČŠI v únoru, ale výsledek není veřejný. Pan Kaleja zmínil, že členové Výboru vyjadřovali nespokojenost s přístupem jednání školy a padl dotaz, co se v dané věci může reálně efektivně zajistit.

Pan Kaleja zdůraznil, že ač se jedná o soukromý sektor (a platí to i pro církve), jestliže po obdržení inspekčních závěrů nezajistí škola potřebnou změnu, která odstraní diskriminační přístup, ten, kterého se věc týká, nebo komu to z povahy věci náleží, může dát podnět přímo na MŠMT, které věc prošetří a v případě potvrzení takových skutečností, může instituci odebrat oprávnění poskytovat vzdělávání a činnost školy se zcela zruší. Obdobných případů již v ČR bylo několik.

Dále předseda připomněl, že v minulosti Výbor v souladu se Strategií romské integrace vedl různé debaty a setkání a při poslední revizi úkolové části se členové pod koordinací tajemnice Výboru zúčastnili aktualizace opatření a indikátorů. Uvedl konkrétní výstupy, kterých se společnými silami nejen Výboru, ale i ostatních orgánů a institucí podařilo dosáhnout. Například Výbor usiloval o zřízení pozice sociálního pedagoga. Dále za úspěch považuje mj. vyhlášku MŠMT č. 306/2025 Sb., kterou se mění některé vyhlášky v oblasti školství, a z ní extrahoval diferenciaci činností pozic školního speciálního pedagoga ve vztahu ke stupňům vzdělávání, sociální pedagoga a školního logopeda. Dále uvedl, že příznivě vnímá nově definovaný úkol, který tato vyhláška vymezuje a jehož plnění má zajistit ČŠI. Ten navazuje na Strategii romské integrace a týká se toho, že v případě obdobných incidentů jako v Meziboří má škola povinnost do své závěrečné zprávy uvést, jaké nastavila mechanismy, kterými takové incidenty bude eliminovat, aby k nim již nedocházelo nebo se neopakovaly. Pan Kaleja uvedl, že si uvědomuje, že vyhláška není v účinnosti dlouho, daný kontext ještě ČŠI nemusela řešit, nicméně dotázal se, zda úkol evidují a jak se k němu staví. Nabídl za Výbor spolupráci – diskusi o tom, jakým způsobem bude ČŠI daný úkol naplňovat. A vnesl dotaz, jak se toto zavádění nápravných mechanismů bude prověřovat, mj. zda mají potenciál k eliminaci diskriminace.

Paní Pražáková informovala, že ČŠI se problematikou rovného přístupu ke vzdělávání a případných diskriminačních či segregáčnických přístupů zabývá dlouhodobě v rámci své inspekční činnosti podle § 174 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“). Při běžné inspekční činnosti jsou školy hodnoceny podle „*Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání*“, jejichž součástí jsou i kritéria týkající se rovných příležitostí žáků při vzdělávání bez ohledu na jejich pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, rodinné zázemí, ekonomický status, speciální vzdělávací potřeby apod. Případná segregace či diskriminace se promítá do hodnocení školy i v dalších kritériích, zejména v oblasti organizace a průběhu vzdělávání, způsobu

komunikace se žáky a jejich zákonnými zástupci či oblasti školního klimatu. Při zjišťování těchto skutečností ČŠI standardně využívá zejména pozorování, hospitace ve výuce, rozhovory s vedením školy, pedagogy i žáky, dotazníky pro pedagogické pracovníky a žáky, studium dokumentace a analýzu dalších dostupných informací. Podle § 175 odst. 1 školského zákona jsou osoby, u nichž byla provedena inspekční činnost, povinny přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtě stanovené ČŠI. V případě potřeby ČŠI monitoruje jejich naplňování, účinnost opatření přijatých vedením školy zjišťuje a vyhodnocuje vždy při další inspekční činnosti.

Problematikou rovného přístupu ke vzdělávání se ČŠI zabývá také na základě podnětů a stížností. ČŠI prošetří jednotlivá tvrzení uvedená ve stížnosti a výsledek šetření předává zřizovateli k dalšímu řízení. Zřizovatel následně informuje ČŠI o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě. Vedle jednotlivých případů sleduje ČŠI otázku rovného přístupu ke vzdělávání také v širších analytických výstupech, například v tematických zprávách „*Vzdělávání romských žáků na základních školách*“ (2016) nebo „*Společné vzdělávání v základních školách*“ (2018), a také v analytických publikacích „*České školství v mapách*“, které ukazují regionální souvislosti vzdělávacích nerovností.

Dále zástupkyně ČŠI navázala na diskusi k Meziboří a potvrdila, že ČŠI se tímto podnětem skutečně zabývala a z realizované inspekční činnosti vzešel jasný závěr. Jedná se o školu soukromou, kdy není zřizovatelem kraj, ani obec a majitel obdržel inspekční zprávu. Výsledky z šetření se nezveřejňují na webu ČŠI, na rozdíl od inspekční činnosti.

Paní Pražáková dále informovala, že typy podnětů, jako je v případě Meziboří, je náročné prošetřit. Často se nemá inspekce ČŠI při inspekční činnosti o co opírat, nejsou konkrétní doložitelná data. Po podnětu následuje orientační inspekční činnost. Posuzují se kritéria takzvaně kvalitní školy (viz výše). Hodnotí se také bezpečné prostředí ve škole. Jsou k tomu zveřejněny i metodické komentáře. Je k tomu web kvalitniskola.cz, kde lze i vyplnit formuláře/dotazníky za konkrétní školu k vlastnímu hodnocení ([Kvalitní škola - Jak na vlastní hodnocení školy](#)), a jsou tam i popisy metodických nástrojů. Na webu www.csi.cz je registr inspekčních zpráv. Dále upřesnila, že celkem je cca 300 inspektorů, jejich práce je náročná zejména v tom, že musí řešit konfliktní situace a mnohdy musí práci a výstupy – zjištění obhajovat. Jsou patrné krajové rozdíly. V rámci inspekční činnosti lze zaznamenat, že se liší pozorování od toho, co je dokumentováno. Po projektu PROP snad zůstanou nějaké výstupy, které by se při inspekční činnosti mohly využít. Aktuálně ústecký inspektorát zahájil spolupráci s pedagogem panem Dancsem, členem Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, který by se mohl účastnit inspekční činnosti jako přizvaná osoba. Ke konkurznímu řízení na ředitele mohou být přizvané expertní osoby, lze přizvat i zástupce ČŠI. Zástupkyně ČŠI dále přislíbila, že se bude ČŠI zabývat nabídkou diskuse a spojí se s panem předsedou Kalejou a domluví si schůzku, na které se věci více ozřejmí.

f) Závěr jednání

Příště bude informováno mj. o situaci ohledně vypořádání připomínek k modelovým ŠVP.

Zpracovala: PhDr. Martina Seidlová, tajemnice Výboru pro vzdělávání Romů

Za správnost: doc. PhDr. et PhDr. Martin Kaleja, Ph.D., MBA

Přílohy:

- Prezentace „Souhrn informací k začleňování romských témat do RVP a modelových ŠVP (2026)“
- Materiál „Začleňování romských témat do výuky ZŠ – souhrn informací k RVP, mŠVP a možnosti dalšího postupu – ke dni 19. 3. 2026“